

گزارش یک
شیوانوروزی - دنیا حیدری

سی و یکمین دوره کاپ بسکتبال آسیا - عربستان

ایران به دنبال قدرت‌نمایی تازه

اعتماد سرمربی یونانی تیم به جوانان است. تیم ملی جوان شده ایران در عربستان دنبال بازپس گیری قدرت خود در جمع آسیایی هاست. ایران می‌خواهد ثابت کند بسکتبالش همچنان پویا و دارای ستاره هایی است که می‌توانند آسیا را وادار به تعظیم در مقابلشان کنند. سی و یکمین دوره بسکتبال کاپ آسیا برای ایران متفاوت است. فردا ایران در اولین گام به مصاف گوام می رود تا با قدر تمای برای حریفان اصلی خود خط و نشان بکشد. ایران به عربستان رفته تا ثابت کند همچنان در بسکتبال آسیا قدرتمند است و اگر چین و فلیپین با استفاده از برخی بازیکنان دورگه فعلا بالاتر از ایران قرار دارند این ما هستنیم که با اتکاء به جوانان خودمان می خواهیم آقای بسکتبال آسیا باشیم. کاپ سی و یکم آسیا حتما مسابقاتی متفاوت خواهد بود. مسابقاتی که امیدواریم با برتری قاطع تیم ملی بسکتبال کشورمان به پایان برسد.

سی و یکمین دوره رقابت‌های بسکتبال کاپ آسیا برای ایران رنگ و بویی دیگر دارد. بعد از بازنشسته شدن نسل طلایی بسکتبال که از اواخر دهه ۷۰ تا اواسط دهه ۹۰ شمسی خوش درخشیدند این رشته پرطرفدار در سطح ملی با چالشی جدی روبرو شد که نتیجه آن افت شدید تیم ملی در رقابت با قدرتهای آسیایی و جهانی بود. ایران از آن تیم رویایی فاصله گرفت و کم کم سطحش پایین آمد به گونه ای که حتی مقابل تیم های رده پایین تر از خود هم چندان استحکام نداشت. حالا اما داستان متفاوت است. بسکتبال ایران می‌خواهد دوباره سر بلند کند. با وجود تمام ضعف ها و شکست سال‌های اخیر ایران هنوز سومین قدرت بسکتبال قاره کهن محسوب می شود. تیمی که با کسب ۳ عنوان قهرمانی در کاپ آسیا نشان داده اگر بخواهد می‌تواند تمام رقبای خود را از پیش رو بردارد. نکته مهم در خصوص تیم ایران پوست اندازی و

ایران با ترکیبی جوان در آسیا

زیادی جوان شد؛ به‌طوریکه محمد جمشیدی، سجاد مشایخی و میثم میرزایی نتوانستند جایی برای خود در ترکیب دست‌و پا کنند. ارسلان کاظمی بدون شک یکی از مهره‌های اصلی ایران در عربستان است. فوروارد استری که به‌واسطه قد بلند، توانایی بازی در پست‌های قدرتی و تجربه بالا، نقش مهمی در تیم ملی ایفا می‌کند. او به‌دلیل حضور در لیگ‌های خارجی همچون NCAA، علاوه بر قدرت بدنی بالا، توانایی دفاع، ریباندگیری و نفوذ به سید حریفان را نیز دارد. سینا واحدی، گارد ۲۴ ساله تیم ملی بسکتبال ایران که در سال‌های اخیر با درخشش در لیگ‌های داخلی و بین‌المللی به یکی از بازیکنان کلیدی و آینده‌دار تیم ملی تبدیل شده، برای نخستین بار قرار است در کاپ آسیا به میدان برود.

کاپ آسیا بدون شک بعد از بازی‌های آسیایی، بالاترین سطح مسابقات در قاره کهن محسوب می‌شود. به همین دلیل، قدرت‌های آسیا همچون ژاپن و چین با تمام توان خود در این رویداد حاضر شده‌اند. با این وجود، خداحافظی نفراتی چون حامد حدادی (بعد از ۸ دوره حضور در این رقابت‌ها)، کار سوتریس مانولوپولوس، سرمربی تیم ملی را برای انتخاب ترکیب و چیندن آن سخت کرد. با این حال، این سرمربی یونانی ایران امیدوار است تا با چهره‌های نوظهوری چون سینا واحدی، محمدرضا وحدت، رضا لطفی و دیگر استعدادهای جوان، به جایگاه شایسته‌ای در این رقابت‌ها دست یابد. هرچند که بی‌تردید، بازگشت به دوران اوج بسکتبال ایران (دهه نخست سال ۲۰۰۰) و ساخت نسلی تازه برای افتخار آفرینی در آسیا، نیازمند صبر و حمایت است. مرد یونانی تیمکت تیم ملی بسکتبال ایران، پس از دوازدهی تدارکاتی در لبنان و روسیه، نام ۱۲ بازیکن را برای حضور در این رقابت‌ها اعلام کرده است: سینا واحدی، مبین شیخی، محمد امینی، نوید رضایی فر، محمد مهدی حیدری، آرمان زنگنه، ارسلان کاظمی، متین آقاجان پور، سیدمهدی رحیمی، حسن علی اکبری، سالار منجی و سیدمهدی جعفری. بی‌شک، بهنام یخچالی، لژیونر بسکتبال ایران در آلمان که به‌دلیل مشکلات شخصی نمی‌تواند تیم ملی را در عربستان همراهی کند، بزرگ‌ترین غایب ایران در این رقابت‌هاست. کارد سرعنی و شوتزن بسکتبال ایران که به‌دلیل حضور هم‌زمان در خط حمله و دفاع، نقش مکمل را در تیم بازی می‌کرد، در این مسابقات حضور نخواهد داشت و باید دید سرمربی یونانی چه تدبیری می‌اندد. علاوه بر یخچالی و حدادی که به‌دلیل خداحافظی از تیم ملی در این رقابت‌ها حضور ندارند، با آمدن سرمربی یونانی، ترکیب ایران تا حد

مانولوپولوس و آرزوهای بزرگش

تا پنجمی در بازی‌های آسیایی هانگژو. در این مدت تیمکت تیم ملی بارها دستخوش تغییرات شد و بعد از ناکامی گزینیه‌های داخلی، هاکان دمیرا هل ترکیه نیز چیزی جز ناکامی و حاشیه برای تیم ملی بسکتبال به همراه نداشت. انتخابی کاپ‌اسیا اولین محک جدی مانولوپولوس بود. البته پنجره اول انتخابی‌ها را با کسب دو برد مقلیل قطر و هند با سرمربیگری هاکان دمیر به پایان رسانده بودیم. در پنجره دوم هم قزاقستان از سفر به ایران امتناع کرد و یک برد فنی نصیب تیم ما شد. رویارویی با قطر و باخت با اختلاف یک امتیاز به این تیم آب سردی بود بر پیکر تیم تانفس مانولوپولوس. اگر چه در پنجره سوم ایران با دو برد مقابل هند و قزاقستان در نهایت به‌عنوان صدرنشین راهی دورنهایی کاپ‌اسیا شد ولی نگرانی‌ها بابت افت فنی، تکنیکی و فردی تیم ملی به قوت خود باقی است. مانولوپولوس نیز همانند جواد داوری، حرف از جوانگرایی و تغییر نسل می‌زند و اینکه او در تمرینات خواش به جوان‌هایی است که باید آینده بسکتبال ما تضمین کنند. مسابقات جده واقعت‌های تیم ملی را به همه نشان خواهد داد. البته ایجاد تحول و انجام کارهای بنیادی نیازمند صبر، حوصله و زمان است و برای رسیدن به هدف باید ریسک ناکامی در تورنمنت‌های بزرگ را نیز به جان خرید. در این میان بازگشت زودهنگام مرد یونانی به ایران آن هم از یک مسیر سخت هوایی - زمینی، تعهد کاری مانولوپولوس را به همه ثابت کرد.

مرد یونانی با تمام قوا به ایران آمده تا رویای تحول بسکتبال کشورمان را به واقعیت تبدیل کند. تیم ملی بسکتبال ایران روزهای سختی را پشت سر گذاشته و هنوز هم ناکامی‌های آن چند ساله فراموش نشده است. کاپ آسیا تنها یکی از رویدادهای پیش‌رو است و در واقع چالش‌های بسکتبال ملی ما تنها به این رقابت‌ها خلاصه نمی‌شود. پس از بازنشسته شدن یک به یک ستاره‌های نسل طلایی بسکتبال ایران، این رشته از بازیکنان باتجربه خالی شد و دیگر بازیکنان جوان نیز هنوز نتوانسته‌اند در حد و اندازه‌های ستاره‌هایی چون حامد حدادی، صمد نیکخواه و... ظاهر شوند. بدون شک بسکتبال ملی نیاز به یک تحول اساسی و تغییرات بنیادین داشت و فدراسیون تصمیم گرفت این مسئولیت مهم و سرنوشت‌ساز را به سوتریس مانولوپولوس سپرد تا بلکه او بتواند بر نامه‌هایش را پیاده کند. مرد یونانی با کارنامه قابل قبولی که دارد، سکندار تیم ملی شده و انتظار می‌رود تجربه او در رشد و توسعه بسکتبال در تیم‌های سابقش در تیم کشورمان نیز کار ساز شود. انتخاب او مردادماه سال گذشته قطعی شد و مانولوپولوس برای آغاز کارش زمان را از دست نداد. پیش از آمدن سوتریس، تیم ملی حواشی و نتایج ضعیف زیادی را متحمل شده‌از کسب پنج‌یاخت در جام جهانی ۲۰۲۳ و ناکامی در کسب سهمیه المپیک ۲۰۲۴

انصراف دقیقه نودی آقای لژیونر

تصمیم بوده و یخچالی در اظهار نظری تاکید کرده به دلیل عدم صدور ویزا برای خانواده همسرش مجبور به گرفتن این تصمیم شده است. والا او همچنان عاشق تیم ملی و بازی برای پیراهن ایران است. این تصمیم انتقادهایی را نیز به همراه داشت و حتی از فدراسیون بابت بازیکن سالاری انتقادهایی شد. حال آنکه یخچالی قبلا هم چنین تصمیم‌هایی گرفته و بار دیگر گرفتن سابق او، غیبت این لژیونر در کاپ‌اسیا برای برخی‌ها موجه به نظر نمی‌رسد. بهنام یخچالی در بازی‌های آسیایی هانگژو حضور نداشت و رسماً از حضور در پنجره دوم و سوم انتخابی کاپ آسیا ۲۰۲۵ نیز انصراف داد. تیم ملی روی توانایی‌های یخچالی حساب باز کرده بود و با غیبت او، سرمربی باید برای پر کردن جای خالی یخچالی چاره‌ایی بیاندیشد.

سینا واحدی، مبین شیخی، محمد امینی، نوید رضایی فر، محمد مهدی حیدری، آرمان زنگنه، ارسلان کاظمی، متین آقاجان پور، محمد مهدی رحیمی، حسن علی اکبری، سالار منجی و سیدمهدی، ۱۲ ملی پوش ایران در کاپ آسیا هستند. در حالی که انتظار می‌رفت لژیونر ایرانی شاغل در آلمان نیز به کمک تیم ملی بیاید. بهنام یخچالی همان بازیکنی است که باوجود دعوت شدن به تمرینات از حضور در اردو و کاپ آسیا انصراف داد و با این تصمیم شوک بزرگی به تیم ملی وارد کرد. یخچالی دیگر در لیگ آلمان جا افتاده و به مهره کلیدی تیم گلا‌داتورز تریر تبدیل شده است. عملکرد او در بسکتبال آلمان خوب بوده و هم‌اکنون یخچالی بهترین بازیکن ایرانی شاغل در خارج از کشور به حساب می‌آید. منتها این لژیونر در دقیقه ۹۰ و در حالی که حساب ویژه‌ایی روی آن می‌شد انصرافش را اعلام کرد. مشکلات خانوادگی دلیل این

از تیم با سابقه و قدرت منطقه تا گوام تازه‌وارد

سومین و آخرین حریف ایران سوریه است. تیمی که ساعت ۲۱:۳۰ روز نوزدهم مردادماه برابر مانولوپولوس و شاگردانش به میدان می‌رود. سوریه که یکی از تیم‌های سنتی غرب آسیا محسوب می‌شود، بهترین نتیجه‌ای که از هفت حضورش در این رقابت‌ها به دست آورده عنوان چهارمی (۲۰۰۱) است. حریفی که بی‌شک نمی‌تواند برای ایران دست‌وپاگیر باشد اما قطعاً مصاف با آن برای ایران و صعود به مرحله بعد تعیین کننده خواهد بود. در صورتی که ایران مقابل ژاپن نتوانسته باشد صدرنشین خود را تثبیت کند، دیدار با سوریه فرصت قطعی صعود با چالش برای جایگاه دوم سوم را رقم می‌زند. موفقیت ایران در این گروه، راه را برای حضور در مرحله یک‌چهارم نهایی و حتی مراحل بالاتر هموار می‌کند.

ششم اسفند سال گذشته، قبل از دیدار پایانی هر مرحله مقدماتی انتخابی بود که بسکتبال ایران با برتری قاطعانه (۱۰۶ بر ۵۵) مقابل هند به عنوان صدرنشین گروه B جواز صعود به کاپ آسیا (۲۰۲۵) را کسب کرد. رقابت‌هایی که از امروز تا ۲۶ مردادماه به میزبانی عربستان در جده برگزار می‌شود و ایران در گروه B آن حضور دارد. گروهی که شامل یک تازه‌وارد (گوام)، یک رقیب قدرتمند منطقه شرق (ژاپن) و یک تیم با سابقه منطقه غرب (سوریه) است. گوام نخستین حریف ایران در این رقابت‌هاست که ساعت ۱۸:۳۰ (به وقت ایران) ۱۵ مرداد برابر شاگردان مانولوپولوس به میدان می‌رود. تیمی کوچک از منطقه اقیانوسیه که به‌تازگی به سطح آسیایی وارد شده و اولین حضور رسمی خود در مسابقات FIBA Asia Cup را تجربه می‌کند. باوجود این اما امیدوار است در نخستین حضور بتواند شگفتی ساز شد و نگاه‌ها را به سمت خود جلب کند. اما بی‌تردید مصاف با گوام فرصتی طلایی برای ایران است تا گام نخست را محکم برداشته و با شروعی پر قدرت و استراتی خوب، خط و نشانی جدی برای حریفانش بکشد. دومین حریف ایران اما ژاپن است. یکی از قدرت‌های شرق آسیا که تجربه‌ای بالا چه در رقابت‌های قاره‌ای و چه جهانی دارد و ساعت ۱۴:۳۰ روز هفدهم مردادماه مقابل آسمان خراش‌های بسکتبال ایران خواهد ایستاد. آخرین رویارویی مهم این دو تیم به دور دوم انتخابی جام جهانی ۲۰۲۳ برمی‌گردد که ایران با نتیجه ۹۶ بر ۶۱ پیروز میدان شد. در ده بازی اخیر دو تیم، ژاپن شش مرتبه تن به شکست داده و تنها ۴ مرتبه رنگ برد به خود دیده است. با این وجود اما برای مصاف حساس با ژاپن نمی‌توان دلخوش به امار بود و کوچکترین اشتباهی در برابر این حریف می‌تواند برای ایران گران تمام شود.

به دنبال چهارمین قهرمانی

راه یافت. استرالیا اولین حضور خود را در این رقابت‌ها تجربه می‌کرد و اگر چه در کوارتر نخست رقابت‌پایایی داشت، اما در ادامه با نمایشی هماهنگ و امتیاز آوری بازیکنانی چون دنیل کیکرت، میچ گریت و... به برتری و عنوان قهرمانی دست یافت تا دست ایران به چهارمین جام قهرمانی نرسید. البته که بعد از رقابت‌های سال ۲۰۱۵، جام قهرمانی بسکتبال آسیا به کاپ بسکتبال آسیا تغییر نام داد و ایران در صورت عبور از استرالیا می‌توانست نخستین قهرمانی خود در رقابت‌های جدید را جشن بگیرد که این اتفاق رخ نداد. دور بعدی این رقابت‌ها که به دلیل شیوع کرونا با وقفه و در سال ۲۰۲۲ برگزار شد، ایران، پایش به فینال نرسید. اما باید دید امسال شاگردان مانولوپولوس می‌توانند بعد از سال‌ها شرایط حضور ایران در فینال و کسب عنوان قهرمانی را فراهم کنند؟

بسکتبال ایران در اواخر دهه نخست سال ۲۰۰۰ بود که در مسیر پیشرفت گام برداشت و توانست موفقیت‌های قابل توجهی از جمله ایستادن بر سکوی نخست جام‌لت‌های بسکتبال آسیا را کسب کند. رشته‌ای که البته طی چند سال اخیر با فرازونشیب‌های بسیاری همراه بوده اما به‌واسطه در اختیار داشتن نسلی طلایی، یکی از قدرت‌های ثبات‌انکای قاره بوده که بی‌شک با اندکی توجه بیشتر می‌تواند به روزهای اوج خود در سال‌های ابتدایی ۲۰۰۰ برگرود. آغاز دوران طلایی بسکتبال ایران بی‌شک از سال ۲۰۰۷ رقم خورده همان‌سالی که ایران برای نخستین بار به عنوان قهرمان جام‌ملت‌های آسیا دست یافت. آن هم در جدالی پرتنش که به‌واسطه درخشش حامد حدادی و کسب ۳۱ امتیاز و ۱۰ ریباند او، برتری و قهرمانی ایران را به دنبال داشت. موفقیتی که دو سال بعد (۲۰۰۹) بار دیگر تکرار شد. اما این بار در مصاف با چین و البته با درخشش حامد حدادی که با (۲۰۱۳) ۱۷ ریباند و ۱۹ امتیاز، نقشی محوری در تکرار عنوان قهرمانی داشت. ۲۰۱۱؛ مدافع دور دوره قهرمانی بدون شکست به این رقابت‌ها راه یافت اما با قبول شکستی ناباورانه مقابل اردن، شانس حضور در المپیک ۲۰۱۲ لندن را از دست داد تا یکی از تلخ‌ترین روزهای بسکتبال ایران رقم بخورد. سومین قهرمانی ایران اما چند سال بعد (۲۰۱۳) در فلیپین تکرار شد. ایران بعد از چند سال بار دیگر به فینال رسید و اگر چه میزبان از امتیاز بازی در خانه و حمایت گسترده تماشاگرانش برخوردار بود، نتوانست تیم منسجم ایران را کنار بزند و همین شکست، سومین قهرمانی ایران را رقم زد. بعد از آن اما ایران بهره‌م چند حضور دیگر در فینال، رنگ قهرمانی به خود ندید. سال ۲۰۱۷ در بیروت، ایران به همراه استرالیا به فینال جام‌ملت‌های آسیا

چالش‌های بازی‌های دوستانه

تیم ملی برای آماده‌سازی جهت حضور در کاپ آسیا مشقت زیادی کشید و در این مسیر بخشی از برنامه‌های پیش‌بینی شده اجرایی نشد. این تورنمنت در حالی آغاز شده که شاگردان مانولوپولوس با کاهش تعداد بازی‌های تدارکاتی مواجه بودند. رویارویی با ژاپن، گوام و سوریه در مرحله گروهی انجام می‌شود و در مرحله بعدی قطعاً بخشی مسابقات افزایش خواهد یافت. برنامه‌ریزی فدراسیون برای شروع تمرینات از ۲۷ خردادماه بود و اینکه کادرفنی تیم ملی در خواست برگزاری حداقل ۱۰ بازی تدارکاتی را از فدراسیون داشته است. گفته می‌شد بازی با بلاروس، روسیه و حضور در تورنمنت لبنان قطعی شده و حتی تیم ملی فلیپین به کشورمان سفر می‌کند. منتها شروع جنگ تحمیلی همه برنامه‌ها را بهم ریخت. تمرینات با آرم شدن اوضاع و باوقه نسبت به برنامه از پیش تعیین شده زیرنظر دستیاران سرمربی پیگیری شد و سوتریس باوجود مشکلات از تباطی موجود به هر شکل ممکن اجرای برنامه‌هایش را از راه دور رصد می‌کرد. تا اینکه با برقرار شدن پروازهای خارجی مانولوپولوس از طریق مشهد و سفر زمینی خودش را به آزادی رساند. سفر به بیروت دیرتر از موعد انصراف ایران شد اما تورنمنت لبنان همچنان در برنامه‌ها قرار داشت. طبق برنامه‌ریزی تیم ملی در لبنان سه بازی با تیم‌های ملی مصر، اردن و تیم میزبان برگزار کرد. در نخستین گام ملی پوشان بسکتبال در مصاف با مصر با یک امتیاز کمتر شکست خوردند (۶۰ بر ۵۹). لبنان دومین حریفان در این تورنمنت تدارکاتی بود که این بازی با پیروزی پر گل ایران (۵۹ بر ۱۰۵) به پایان رسید. اردن آخرین رقیب دوستانه ما در بیروت بوده؛ این بازی هم با برد ۲۰ بر ۶۱ تیم کشورمان به پایان رسید. تیم ملی از بیروت مستقیماً

راهی روسیه شد تا اردوی خود را در این کشور برپا کند. پیروزی در اولین بازی دوستانه با تیم ملی کشور میزبان روحیه‌بخش بوده؛ شاگردان مانولوپولوس ۷۰ بر ۶۷ روسیه را شکست دادند و سینا واحدی و نوید رضایی فر بهترین بازیکنان ما در این جدال بودند. در بازی دوم اما روس‌ها به خودشان آمدند و در خانه ۷۹ بر ۵۸ از سد ایران گذشتند. با توجه به شرایط موجود تیم ملی مستقیماً از روسیه به عربستان رفت تا خللی در سفر به کاپ‌اسیا ایجاد نشود. اردوی آماده‌سازی تیم ملی قبل از شروع رقابت‌های آسیایی با خلا دیدار تدارکاتی بزرگ مواجه بود و این مساله در جریان مسابقات می‌تواند روی عملکرد تیمی تاثیرگذار باشد. درعین حال مربی یونانی با همکاری دستیارانش در تلاش است تا تیم ایران با ترکیبی از جوانان و باتجربه‌ها در کاپ آسیا به حشش برسد.